ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΦΕΡΡΥ

Η ΚΟΙΛΑΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΑΘΗΤΕ! φώναξε ὁ χρυσοθήρας. Ψάχνοντας ἐδῶ γύρω στοὺς γκρεμοὺς γιὰ νὰ σᾶς συναντήσω, βρῆκα ἕνα κατέλλο. Ἂν δὲν κάνω λάθος, εἶνε τοῦ νεαροῦ συντρόφου σας.

—Ποῦ εἶνε; τί τὸ ἔκαμες; ρώτησε μὲ ἀνυπομονησία ὁ Βουαροζέ.

Ὁ Γουαϋφὲρ ἔτρεξε πίσω ἀπὸ ἕνα θάμνο, σήκωσε τὸ κατέλλο, τὸ ὁποῖο εἶχε κρύψει ἐκεῖ, καὶ τὸ ἔδωσε στὸν Βουαροζέ.

—Εἶνε τοῦ Φαβίου! φώναξε ὁ γηραιὸς κυνηγὸς κατασιγκινημένος. Εἶνε τὸ κατέλλο τοῦ Φαβίου. Ἰδές, Πέτε...

Ὁ Πέτες ἀνεγνώρισε ἀμέσως τὸ κατέλλο τοῦ συντρόφου τους.

—Ναί, εἶπε, εἶνε τὸ κατέλλο τοῦ Φαβίου Μεδιάνα.

—Ἄρα, φώναξε χαρούμενος ὁ Βουαροζέ, δὲν μοῦ τὸν ἔχουν σκοτώσει τὸ Φάβιό μου. Ζῆ... Τὸν ἔχουν ἴσως πιάσει αἰχμάλωτο οἱ Ἰνδοί. Μὰ ἔννοια τους. Θὰ τοὺς τὸν ἁρπάξουμε μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια τους, κι' ἂν ἀκόμα παραστῆ ἀνάγκη νὰ χύσουμε τὸ αἷμα μας μέχρι τελευταίας σταγόνος!...

—Καὶ ποῦ βρῆκες τὸ κατέλλο αὐτό; ρώτησε ὁ Βουαροζὲ τὸν Γουαϋφέρ.

—Ἀνάμεσα στοὺς γκρεμούς, ἀπάντησε ὁ χρυσοθήρας.

—Θυμᾶσαι καλὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο;

—Ναί, καὶ μπορῶ νὰ σᾶς ὁδηγήσω, ἂν θέλετε.

Οἱ δυὸ κυνηγοὶ δὲν ἐδίστασαν οὔτε στιγμή. Ἀκολούθησαν τὸν Γουαϋφέρ ὁ ὁποῖος τοὺς ὡδήγησε ἀνάμεσα στοὺς γκρεμούς, στὸ μέρος ὅπου εἶχε βρεῖ τὸ κατέλλο τοῦ Φαβίου.

Οἱ δυὸ κυνηγοὶ ἔσκυψαν κι' ἄρχισαν νὰ ἐρευνοῦν τὸ ἔδαφος. Δὲν εἶδαν ὅμως τὸ παραμικρὸ ἴχνος, τὸ ὁποῖο νὰ μαρτυρῆ ὅτι ἐπέρασαν ἀπὸ κεῖ οἱ Ἰνδοὶ μὲ τὸν αἰχμάλωτό τους.

—Ἂν ὁ Φάβιος περνοῦσε ἀπὸ δῶ, θἄφινε, ἀσφαλῶς, ἴχνη τῆς διαβάσεώς του, εἶπε ὁ Βουαροζέ. Δὲν θἄφινε, διάβολε, νὰ τὸν σέρνουν μαζύ τους οἱ Ἰνδοὶ σὰν πρόβατο.

—Μπορεῖ, σύντροφε, ἀπάντησε ὁ Πέτες, νὰ εἶνε πληγωμένος ὁ Φάβιος. Ἴσως νὰ τὸν πέρασαν ἀπὸ δῶ ἀναίσθητον...

—Ἔχεις δίκηο, εἶπε ὁ Βουαροζέ. Αὐτὸ δὲν τὸ σκέφθηκα. Μὰ εἴτε πληγωμένον εἴτε ὄχι, θὰ τὸν ἐλευθερώσουμε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Ἐρυθροδέρμων.

—Καὶ τώρα τί θὰ γίνῃ; ρώτησε ὁ Πέτες.

—Θὰ ἐξακολουθήσουμε τὰς ἐρεύνας μας, ἀπάντησε ὁ Βουαροζέ. Πρέπει νὰ βροῦμε τοὺς Ἰνδοὺς καὶ νὰ τοὺς ἁρπάξουμε τὸν αἰχμάλωτο. Γι' αὐτὸ τὸ πιὸ σωστὸ εἶνε νὰ χωρίσουμε. Ἐσύ, Πέτε μὲ τὸν Γουαϋφὲρ θὰ τραβήξῃς δεξιά. Ἐγὼ θὰ πάω ἀριστερά. Θὰ ψάξουμε παντοῦ καὶ θὰ συναντηθοῦμε πάλι, κοντὰ τὸ βράδυ, στὸ μέρος αὐτό.

Πράγματι, οἱ κυνηγοὶ χώρισαν κι' ἄρχισαν νὰ ἐρευνοῦν παντοῦ γιὰ ν' ἀνακαλύψουν τὰ ἴχνη τῶν Ἰνδῶν, οἱ ὁποῖοι, ἅπως ἐνόμιζαν, εἶχαν πιάσει αἰχμάλωτο τὸν Φάβιο.

Ἔψαχναν ὧρες κι' ὧρες μέσα στὸ τρομερὸ λιοπύρι, νηστικοί, ἔχοντας δυὸ μέρες σχεδὸν νὰ φᾶνε κάτι. Ἡ πεῖνα τοὺς θέριζε τὰ σπλάχνα. Νερὸ εἶχαν ἄφθονο. Παντοῦ γύρω τους ἔτρεχε κελαριστὸ καὶ διαυγές. Μὰ δὲν μπορεῖ νὰ τραφῆ κανεὶς μονάχα μὲ νερό, καὶ μάταια προσπαθοῦσαν νὰ κατασιγάσουν τὴν πεῖνα τους μὲ ρίζες.

Πεινασμένος κι' ἀξιολύπητος ἦταν κι' ὁ Γουαϋφέρ. Ἐν τούτοις δὲν ἐγάγγυζε καθόλου. Ἀκολουθοῦσε τὸν Πέτε σιωπηλός, ἐρευνῶντας κι' αὐτὸς παντοῦ, μήπως ἀνακαλύψῃ καὶ τὸ ἐλάχιστο ἴστω ἴχνος τῆς διαβάσεως τῶν Ἐρυθροδέρμων.

Ἔψαχναν ἔτσι ἐπίμονα, χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα, ὥσπου βράδυασε. Ξαναγύρισαν τότε κατάκοποι κ' ἀπελπισμένοι γιὰ νὰ συναντήσουν τὸν Βουαροζέ. Τὸν βρῆκαν ὄχι στὸ μέρος ποὺ εἶχαν ὁρίσει νὰ συναντηθοῦν, ἀλλὰ μέσα στὸ δάσος.

Μόλις τοὺς ἀντίκρισε ὁ γηραιὸς κυνηγός, τοὺς ἐκάλεσε ἀμέσως κοντά του καὶ τοὺς ἔδειξε τὰ ἀπομεινάρια μιᾶς φωτιᾶς, τῆς ὁποίας ἡ στάχτη ἦταν ἀκόμα ζεστή.

—Οἱ Ἰνδοὶ πέρασαν τὴ νύχτα τους στὸ μέρος αὐτό, εἶπε ὁ Βουαροζέ. Ἄρα, δὲν βρίσκονται πολὺ μακρυὰ καὶ θὰ τοὺς προφθάσουμε. Ἂς ξεκουραστοῦμε λίγο κι' ἂς ξεκινήσουμε μόλις πάρει νὰ γλυκοχαράζῃ. Ἡ νύχτα εὐτυχῶς δὲν κρατάει πολὺ στὰ μέρη αὐτά.

Πλάϊ στὴ φωτιὰ τῶν Ἰνδῶν, ὑπῆρχαν ἀποφάγια ἀπὸ ψημμένο ζαρκάδι.

Ὁ Γουαϋφέρ, πεινασμένος ἅπως ἦταν, ρίχτηκε σ' αὐτὰ κι' ἄρχισε νὰ τὰ ξεκοκαλίζῃ μὲ λαιμαργία.

Οἱ δυὸ κυνηγοὶ ὅμως, παρ' ὅλη τὴν πεῖνα τους, δὲν καταδέχτηκαν οὔτε ν' ἀγγίξουν τ' ἀποφάγια τῶν Ἰνδῶν. Κι' ὅμως πεινοῦσαν, πεινοῦσαν πολύ. Ἡ μεγάλη τους πεῖνα τοὺς ἔδιωξε κι' αὐτὸ τὸν ὕπνο, τοῦ ἀποίου εἶχαν τόση ἀνάγκη.

—Σύντροφε, εἶπε ὁ Πέτες στὸν Βουαροζέ, ὁ Θεὸς ξέρει ἂν αἰσθάνθηκε κανένας τὴν ὀεῖνα ποὺ μοῦ θερίζει αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὰ σπλάχνα. Πεινῶ, πεινῶ τρομερά!

Ὁ Βουαροζὲ δὲν ἀπάντησε. Τί νἄλεγε ἄλλωστε; Μήπως δὲν πεινοῦσε κι' αὐτὸς ὅσο κι' ὁ Πέτες, ἴσως καὶ περισσότερο;

Ἐπὶ τέλους ἄρχισε νὰ γλυκοχαράζῃ. Οἱ τρεῖς σύντροφοι συνέχισαν τὸν δρόμο τους πρὸς τὸ μέρος, ὅπου, ὅπως ὑπέθεταν, εἶχαν κατευθυνθεῖ οἱ Ἰνδοὶ μὲ τὸν αἰχμάλωτό τους. Ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν νὰ προχωρήσουν καὶ πολύ. Ἡ πεῖνα τοὺς εἶχε ἐξαντλήσει φριχτά. Σταμάτησαν λοιπὸν σ' ἕνα μέρος τοῦ δάσους καὶ ξάπλωσαν στὸν ἴσκιο τῶν δένδρων.

Τί θὰ γινόντουσαν πλέον; Θἄφιναν τὰ κόκκαλά τους στὰ μέρη αὐτά, θύματα τῆς πείνας ποὺ τοὺς βασάνιζε τρομερά;

Ἔμεναν ἀκίνητοι, χωρὶς νὰ μιλοῦν, μὲ τὸ βλέμμα θολὸ καὶ στεγνὸ τὸ στόμα.

Ἄξαφνα, ἕνα δυνατὸ ποδοβολητὸ ἀκούστηκε ἀντίκρυ τους, μέσα στὸ δάσος. Ἦταν ἕνα κοπάδι βονάσσων, τὸ ὁποῖον σταμάτησε κοντά τους κι' ἄρχισε νὰ βόσκῃ.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀκριβῶς ὁ Πέτες ἄφησε ἕνα τρομερὸ μουγκρητό, πετάχτηκε ἀπάνω κι' ἔτρεξε σὰν δαιμονισμένος πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἔβοσκαν τὰ ζῶα.

Ὁ Βουαροζὲ ξαφνιάστηκε. Τί εἶχε συμβεῖ στὸ σύντροφό του; Εἶχε τρελλαθεῖ μήτως;

Γύρισε καὶ κύτταξε ἀνήσυχος πρὸς τὸ μέρος ποὺ εἶχε ὁρμήσει ὁ Πέτες κι' ἕνας βρυχηθμὸς βγῆκε κι' ἀπ' τὰ δικά του στήθη. Ἐκεῖ, ἀνάμεσα στὰ δένδρα, ἀντίκρυσε ἕναν μεγαλόσωμο βόνασσο νὰ ρουθουνίζῃ ἄγρια καὶ νὰ χτυπάῃ τὰ πλευρά του μὲ τὴν οὐρά του.

Τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτὸ ζῶο ἦταν τραυματισμένο. Ἄφθονο αἷμα ἔτρεχε ἀπὸ τὴν πληγή του κι' ἔβρεχε τὴ χλόη τοῦ δάσους.

Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ὁ Βουαροζὲ πετάχτηκε ἀπάνω κι' ἔτρεξε κι' αὐτὸς σὰν τρελλὸς ἐναντίον τοῦ βονάσσου, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Γουαϋφέρ.

Ὁ Πέτες ὅμως εἶχε φτάσει πρῶτος κοντὰ στὸν βόνασσο κι' ὥρμησε ἐναντίον του μὲ τὸ μαχαίρι στὸ χέρι. Μὰ τὸ ζῶο κατάλαβε τὸν κίνδυνο ποὺ διέτρεχε κι' ἂν καὶ πληγωμένο, ἀνέτρεψε τὸν κυνηγὸ καὶ τράβηξε νὰ φύγῃ πρὸς τὸ ἀντίθετο μέρος. Ἀλλὰ δὲν τὸ κατόρθωσε, γιατὶ βρέθηκε ἄξαφνα μπρὸς στὸν Βουαροζὲ καὶ στὸν Γουαϋφέρ. Ξαναγύρισε τότε πρὸς τὰ πίσω κι' ἐπάνω σε ἐναντίον τοῦ Πέτε, ὁ ὁποῖος τὸ κυνηγοῦσε σὰν φρενιασμένος. Τυφλὸς ἀπὸ τὸν ἐρεθισμό του, ὁ βόνασσος ρίχτηκε νὰ ξεκοιλιάσῃ τὸν κυνηγό, μὰ δὲν τὸ κατάφερε.

Ταχὺς σὰν ἀστραπή, ὁ Πέτες πήδησε στὴ ράχι του κι' ἄρχισε νὰ διαβίζῃ μὲ λύσσα τὸ μαχαίρι του στὸν τράχηλό του. Ἄφθονο αἷμα ἀνεπήδησε ἀπὸ τὶς πληγὲς τοῦ ζώου. Κι' ὁ Πέτες, ἔτσι καθὼς ἦταν πεινασμένος, ἔσκυψε, κόλλησε τὰ χείλη του πάνω στὸ σῶμα τοῦ ζώου κι' ἄρχισε νὰ ρουφᾷ δυψασμένα τὴν κόκκινη αὐτὴ ἀμβροσία.

Ὁ βόνασσος, πηδοῦσε καὶ τιναζόταν ἄγρια γιὰ νὰ τινάξῃ κάτω τὸν ἀναβάτη του, μὰ δὲν τὸ κατόρθωνε. Ἄρχισε νὰ ἐξαντλῆται μάλιστα περισσότερο, κι' ὁ Πέτες, βοηθούμενος ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, τὸν ἀποτελείωσε μὲ μερικὲς ἀκόμα μαχαιρές.

Καταχαρούμενοι οἱ κυνηγοὶ γιὰ τὸ πλούσιο αὐτὸ κυνῆγι τους, τὸ ὁποῖο τοὺς ἔσωζε ἀπὸ βέβαιο θάνατο, τὸ ἔγδαραν ἐπὶ τόπου, πῆραν τὰ καλύτερα κομμάτια του κι' ἔρριξαν τὸ ὑπόλοιπο σὲ μεγάλους λύκους ποὺ χαν μυριστεῖ τὸ σῆμα καὶ τοὺς εἶχαν τριγυρίσει.

Ἔτρεπε νὰ ψήσουν τώρα τὰ κομμάτια τοῦ κρέατος, καὶ γιὰ νὰ μὴ τοὺς ἀντιληφθοῦν οἱ Ἰνδοί, οἱ ὁποῖοι θὰ τριγύριζαν ἀσφαλῶς μέσα στὸ δάσος, τράβηξαν πρὸς τὸ ποτάμι, προχώρησαν ἀρκετὰ κι' ἔφτασαν ἀντίκρυ στὸ νησὶ τῶν βουβάλων, ὅπου ὑπῆρχε, ὅπως σᾶς εἴπαμε πιὸ πάνω, ἡ κρύπτη τῶν κλοπιμαίων τῶν δυὸ μιγάδων.

—Πρέπει νὰ περάσουμε στὸ νησί, εἶπε ὁ Βουαροζέ, καὶ νὰ ψήσουμε μὲ τὴν ἡσυχία μας τὸ κρέας. Ἔτσι δὲν θὰ μπορέσουν νὰ μᾶς πλησιάσουν οἱ Ἰνδοὶ χωρὶς νὰ τοὺς ἀντιληφθοῦμε.

Πέρασαν πράγματι στὸ νησί, ἄναψαν μιὰ καλὴ φωτιά, ἔψησαν τὸ κρέας τοῦ βονάσσου κι' ἄρχισαν νὰ τρῶνε μὲ βουλιμία. Ὅταν ἐχόρτασαν καὶ κατεσέγασαν τὴν τρομερὴ πεῖνα τους, ὁ Βουαροζὲ κι' ὁ Γουαϋφὲρ ξαπλώθηκαν στὸν ἴσκιο νὰ κοιμηθοῦν λίγην ὥρα καὶ ν' ἀναστήσουν δυνάμεις γιὰ τὴν ἐκστρατεία ποὺ ἐσχεδίαζαν ἐναντίον τῶν Ἰνδῶν.

—Κάμε καὶ σὺ τὸ ἴδιο, Πέτε, εἶπε ὁ Βουαροζὲ στὸν σύντροφό

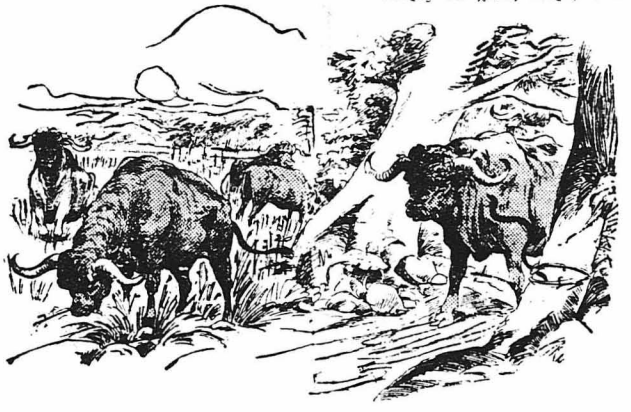

Ἦταν ἕνα κοπάδι βονάσσων...

του.

Μὰ ὁ Πέτες δὲν εἶχε ὄρεξι γιὰ ὕπνο. Ἄφησε τοὺς συντρόφους του νὰ κοιμοῦνται κι' ἄρχισε νὰ τριγυρίζῃ στὸ νησί, πάνω-κάτω.

Ἄξαφνα, τὸ μάτι του ἔπεσε σ' ἕνα μέρος, ποὺ τὸ ἔδαφος φαινότανε νεοσκαμμένο, ἂν καὶ τὸ εἶχαν σκεπάσει καταλλήλως μὲ διάφορα κλαδιά.

—Τί σημαίνει πάλιν αὐτό; ἀναρωτήθηκε ὁ κυνηγός.

Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, παραμέρισε τὰ κλαδιά, ἔβγαλε τὸ μαχαίρι του κι' ἄρχισε νὰ σκάβῃ τὸ ἔδαφος.

Ἄξαφνα μιὰ κραυγὴ ἐκπλήξεως ξέφυγε ἀπ' τὸ στόμα του:

—Ὦ, διάβολε! Ὅπλα, πολεμοφάδια κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα. Τί σημαίνει ἄραγε αὐτό;

Καταχαροίμενος ὁ Πέτες, ἔτρεξε νὰ ξυπνήσῃ τοὺς δυὸ συντρόφους του.

—Βουαροζέ, ξύπνα γρήγορα! Σωθήκαμε!

Ὁ Βουαροζὲ κι' ὁ Γουαϋφὲρ πήδησαν ἀπάνω καὶ κύτταξαν τὸν Πέτε περίεργοι. Μὰ δὲν ὑπῆρχε καιρὸς γιὰ ἐξηγήσεις.

Ὁ Πέτες τοὺς παρέσυρε ὥς τὴν κρύπτη καὶ τοὺς ἔδειξε τὰ ὅπλα.

—Ἂς εἶνε δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἶπε ὁ Βουαροζέ, παίρνοντας ἕνα ὅπλο γιὰ τὸν ἑαυτό του κι' ἕνα ἄλλο γιὰ τὸν Φάβιό του.

Τὸ ἴδιο ἔκαναν κι' οἱ δυὸ ἄλλοι.

Πῆραν ἀκάμη ἀρκετὴ μπαρούτη κι' ἀρκετὲς σφαῖρες καὶ ξαναστεκάσαν τὸν λάκκο, μὴ ξέροντας, μὴ ὑποπτευόμενοι κἂν σὲ ποιοὺς ἀνῆκαν τὰ ὅπλα αὐτά.

Ἄξαφνα, στὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη, παρουσιάστηκε ἕνας Ἰνδός. Ὁ Γουαϋφέρ, ὁ ὁποῖος τὸν εἶδε πρῶτος, ἄφησε μιὰ κραυγὴ τρόμου καὶ τὸν ἔδειξε στὸ Βουαροζέ:

—Φυλαχτῆτε! φώναξε. Ἕνας Ἐρυθρόδερμος!...

Ὁ γηραιὸς κυνηγὸς κύτταξε πρὸς τὸ δάσος, εἶδε τὸν Ἰνδό, μὰ ἀντὶ ν' ἀνησυχήσῃ, μιὰ κραυγὴ χαρᾶς ξέφυγε ἀπ' τὸ στόμα του.

—Ποιὸς εἶνε; ρώτησε ὁ Πέτες, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε ἰδεῖ ἀκόμα τὸν Ἰνδό.

—Εἶνε ἡ Φλογερὰ Ἀκτίς, Πέτε, ἀπάντησε ὁ Βουαροζέ. Εἶνε ὁ φίλος μας Κομάγχης. Ὁ Θεὸς τὸν στέλνει πρὸς τὰ μέρη αὐτά. Θὰ μπορέσουμε νὰ μάθουμε νέα γιὰ τὸ Φάβιο.

Συγχρόνως ὁ Βουαροζὲ σηκώθηκε ὄρθιος, πήδησε στὸ ποτάμι, ἔτρεξε κοντὰ στὸν Ἐρυθρόδερμο καὶ τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι.

—Τὰ πνεύματα ὡδήγησαν τὰ βήματά μου σ' αὐτὸ τὸ μέρος, γιὰ νὰ βρῶ τοὺς γενναίους λευκοὺς κυνηγοὺς τοῦ Βορρᾶ, εἶπε ἡ Φλογερὰ Ἀκτίς. Ἔχω νὰ σᾶς μιλήσω καὶ νὰ σᾶς πῶ πολλὰ πράγματα.

—Κι' ἐγὼ ἔχω νὰ σὲ ρωτήσω πολλὰ πράγματα, Φλογερὰ Ἀκτίς, εἶπε ὁ Βουαροζέ. Κι' ἐν πρώτοις εἶσαι φίλος μας καὶ σύμμαχός μας ὅπως πάντα, δὲν εἶν' ἔτσι;

—Ἡ Φλογερὰ Ἀκτὶς εἶνε σύμμαχος τῶν Λευκῶν, ἀπάντησε ὁ Ἰνδός. Οἱ φίλοι σας εἶνε φίλοι μου κι' οἱ ἐχθροί σας ἐχθροί μου. Ἀκοῦστε με, λοιπόν, κι' ἂς λάβουμε τὰ μέτρα μας.

—Ὑπάρχει κανεὶς κίνδυνος; ρώτησε ὁ Βουαροζέ.

—Βρισκόμαστε ἀνάμεσα σὲ τρεῖς κινδύνους, ἀπάντησε ἡ Φλογερὰ Ἀκτίς. Πρὸς Ἀνατολὰς ὑπάρχει τὸ Μαῦρο Ποιὶλ μὲ τριάντα Ἰνδοὺς πολεμιστάς, πρὸς Δυσμὸς ἔχουν κατασκηνώσει οἱ δυὸ πειραταὶ τῆς ἐρήμου, πρὸς Βορρᾶν διακρίνω τὸν καπνὸ τῆς φωτιᾶς δέκα Ἀπάχηδων.

Ὁ Βουαροζέ, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, πέρασε μὲ τὴ Φλογερὰ Ἀκτίδα τὸ ποτάμι καὶ γύρισε κοντὰ στοὺς συντρόφους του, στοὺς ὁποίους διηγήθηκε ὅ,τι τοῦ εἶχε εἰπεῖ ὁ γενναῖος Ἐρυθρόδερμος.

—Καὶ τώρα, τί πρέπει νὰ γίνῃ; ρώτησε ὁ Πέτες.

—Πρῶτα-πρῶτα πρέπει νὰ ρίξετε στὸ ποτάμι τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα βρήκατε θαμμένα σπὸ νησὶ αὐτό, εἶπε ἡ Φλογερὰ Ἀκτίς.

—Γιατί; ρώτησε ξαφνιασμένος ὁ Βουαροζέ.

—Γιατὶ τὰ πράγματα αὐτά, ἀπάντησε ἡ Φλογερὰ Ἀκτίς, ἀνήκουνε στοὺς δυὸ πειρατὰς τῆς ἐρήμου. Ἤρθαν καὶ τὰ ἔκρυψαν ἐδῶ γιὰ νὰ περάσουν κατόπιν νὰ τὰ ξαναπάρουν.

Ἡ πληροφορία αὐτὴ ἔκαμε τοὺς κυνηγοὺς νὰ ἐξαγριωθοῦν. Ἄνοιξαν πάλι τὸ λάκκο, ἔβγαλαν ὅλα τὰ κλοπιμαῖα καὶ τὰ πέταξαν στὸ ποτάμι, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς καραμπίνες καὶ τὰ πολεμοφάδια, τὰ ὁποῖα κράτησαν γιὰ τοὺς πολεμιστὰς τῆς Φλογερᾶς Ἀκτίδος.

—Βρίσκονται μακριὰ οἱ πολεμισταί σου; ρώτησε ὁ Βουαροζὲ τὸν Ἐρυθρόδερμο.

—Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς φυλάει τὴν πρόγα μου στὸ πίσω μέρος τοῦ νησιοῦ, ἀπάντησε ὁ Ἰνδός. Οἱ ἄλλοι εἶνε διασκορπισμένοι στὴν ἀριστερὴ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ καὶ κατασκοπεύουν τοὺς ἐχθρούς μας.

—Τότε ἂς μὴ χάνουμε καιρό! φώναξε ὁ Βουαροζέ. Ἂς τρέξουμε νὰ πολεμήσουμε χάριν τῶν φίλων μας, χάριν τοῦ Φαβίου. Ἐμπρός, φίλοι μου, εὔλογητὸς ὁ Θεός!... Αὐτὴ ἡ συγκέντρωσις τόσων ἐχθρῶν, τόσων ἀχρείων στὰ μέρη αὐτά, δὲν μοῦ ἀρέσει. Κάτι μαγειρεύεται. Μὴν ξεχνᾶτε σχετικῶς τὰ λόγια τοῦ γενναίου Πέτρου Διάζ. Ὁ κίνδυνος πλησιάζει. Ἐμπρός!...

(Ἀκολουθεῖ)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΠΩΣ ΜΙΛΟΥΣΑΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ἡ στρυφνότης τῆς ὁμιλίας τοῦ Τορκουάτου Τάσσου. Ὁ θυμὸς τοῦ Μίλτωνος. Μεγάλοι συγγραφεῖς, πληκτικοὶ ὁμιληταί. Ἡ ἀσυνταξίες τῆς ὁμιλίας τοῦ Κορνηλίου. Ὀσκὰρ Οὐάϊλδ, τὸ θαῦμα τῆς εὐφραδείας, κλπ. κλπ.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους συγγραφεῖς, ὅταν μιλοῦσαν, δὲν τὰ κατάφερναν ποτὲ ν' ἀραδιάσουν μιὰ φράσι τῆς προκοπῆς καὶ νὰ ἐκθέσουν τὶς σκέψεις τους μὲ σαφήνεια, ἐνῶ ἀντιθέτως, ὅταν ἔγραφαν, ἦσαν γλαφυρότατοι καὶ σαφέστατοι.

Ἄλλοι, πάλι, δὲν μιλοῦσαν παρὰ σπανιώτατα καὶ τότε μὲ πολὺ κόπο καὶ μεγάλη δυσκολία.

Ὁ Τορκουάτος Τάσσος, αὔρνης, στὴν ὁμιλία του ἦταν στριφνότατος, διαρκῶς κόμπιαζε ἢ ἔλεγε κοινότατα πράγματα κι' αὐτὰ κακοδιατυπωμένα.

Δυὸ ἄλλοι μεγάλοι ποιηταὶ τῆς Ἰταλίας, ὁ Δάντης κι' ὁ Ἀλιφιέρης, σπανιώτατα ἄνοιγαν τὸ στόμα τους γιὰ νὰ μιλήσουν, μὰ καὶ τότε ἔλεγαν κοινότατα πράγματα.

Ὁ Μίλτων ἦταν ἄνθρωπος ἀκοινώνητος καὶ δὲν μιλοῦσε παρὰ ὅταν ὠργιζόταν. Τότε ἄφινε τὸ χείμαρρο τῶν ὑβρεολογιῶν του νὰ ξεχειλίση ἀκράτητος.

Ἡ ὁμιλία τοῦ Βιργιλίου ἦταν τόσο κοινὴ καὶ τὸ λεξιλόγιό του τόσο φτωχό, ὥστε ἂν τὸν ἄκουγε κανείς, δὲν θὰ πίστευε ποτὲ ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ ραψῳδὸς τῆς «Αἰνειάδος».

Κατὰ τὸν Λαμπριγέρ, ὁ Λαφονταὶν εἶχε ἐξωτερικὸ ἀγροῖκο, βαρὺ καὶ βλακῶδες. Δὲν μποροῦσε νὰ μιλήση καὶ νὰ περιγράψῃ κάπως ὑποφερτὰ ἕνα ὁποιοδήποτε πρᾶγμα. Κι' ὅμως τὰ ἔργα του ἔχουν μείνει ἀθάνατα καὶ μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ὡς ὑποδείγματα γλαφυρότητος.

Χαρακτηριστικὸ σχετικῶς εἶνε καὶ τὸ παράδειγμα δυὸ συγγραφέων ποὺ συνεργάστηκαν: τοῦ Μοιτελιὰρ καὶ τοῦ Μπυφόν. Ὁ πρῶτος ἦταν εὐφραδέστατος, μελίρρυτος, λεπτός, πνευματώδης στὴν καθημερινή του ὁμιλία. Ὡς συγγραφεὺς ὅμως ὑπῆρξε ἀνόητος καὶ ψυχρός, ἀντιθέτως πρὸς τὸν Μπυφόν, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ δὲν μιλοῦσε ὄμορφα, εἶχε ὅμως στὸ γράψιμό του ὕφος ζωντανὸ καὶ παραστατικώτατο.

Ὁ φιλόσοφος Ντεκάρτ, τύπος ἀνθρώπου μονήρους καὶ ὀνειροπόλου, ἀπέφευγε τὶς συναναστροφές.

Κι' ἂν τύχαινε ποτὲ νὰ πάῃ ποιθενά, δὲν ἔβγαζε λέξι ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ἡ κουβέντες τοῦ Κορνηλίου ἦταν ἀνόητες καὶ ὑπερβολικὰ κουραστικές. «Δὲν μπορεῖ νὰ μιλήση σωστὰ τὴ γλῶσσα ποὺ διδάσκει!...», ἔλεγαν γι' αὐτόν.

Κάποτε, ἕνας φίλος του τοῦ ἔκανε τὴν παρατήρησι γιὰ τὰ ἀδικαιολόγητα γραμματικὰ καὶ συντακτικὰ του σφάλματα ποὺ ἔκανε ὅταν μιλοῦσε. Κι' ὁ μεγάλος δραματουργὸς τοῦ ἀπάντησε: «Κι' ὅμως αὐτά, φίλε μου, δὲν μ' ἐμποδίζουν ἀπὸ τοῦ νάμα ὁ Πέτρος Κορνήλιος!»

Γιὰ τὸν δόκτορα Τὶμ Μπρίζ, ὁ φίλος του Τζόνσον λέει: «Ὁ Τὶμ εἶνε ἕνας εὐχάριστος καὶ διασκεδαστικὸς φλύαρος. Θυμᾶται ἄπειρα πράγματα καὶ μπορεῖ νὰ διηγηθῆ μὲ χάρι ἐξαιρετικὴ πλῆθος ἀνεκδότων. Ἀλλὰ ἡ πέννα στὸ χέρι τοῦ Τὶμ δὲν μπορεῖ νὰ γράψῃ οὔτε λέξι... Ἀρκεῖ νὰ τὴν ἀγγίξῃ γιὰ ν' ἀτοναρκωθῆ ἀμέσως καὶ τὸ χέρι του κι' ὁ νοῦς του. Ὁ Τὶμ μπορεῖ νὰ μιλάῃ θαυμάσια, ἀλλὰ συγγραφεὺς δὲν εἶνε.

Ὁ Βολταῖρος γράφει κάπου γιὰ τὸν Λαφονταίν, ὁ ὁποῖος ἦταν τόσο ἁπλὸς καὶ ἀγαθὸς στὴν κουβέντα του, δὲν ἦταν διόλου ἀνώτερος ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα τῶν ζώων ποὺ περιγράφει. Ἀλλ' ὡς ποιητὴς ὁ Λαφονταὶν εἶχε μέσα του τὴ θεία φλόγα».

Ἕνα ἀπὸ τὰ σπάνια παραδείγματα εὐφραδοῦς ὁμιλητοῦ καὶ συγχρόνως γλαφυροῦ συγγραφέως εἶνε κι' ὁ Ὀσκὰρ Οὐάϊλδ. Ὁ διάσημος ποιητὴς τῆς «Σαλώμης» καὶ τῆς «Μπαλλάντας τῆς φυλακῆς τοῦ Ρίντιγ» ὑπῆρξε, κατὰ τὴν ὁμολογία ἐκείνων ποὺ τὸν γνώρισαν, ὁ γλυκύτερος, ὁ πνευματωδέστερος ὁμιλητής, ὁ τερπνότερος συζητητὴς ποὺ γνώρισε ἡ ἱστορία. Ἔχουν πεῖ γι' αὐτόν, πολὺ χαρακτηριστικὰ ὅτι τὸ ἕνα ἑκατοστὸ τῆς μεγαλοφυΐας του ἔβαλε μέσα στὰ ἔργα του, ἐνῶ τὰ ἄλλα ἐννενῆντα ἐννιὰ ἑκατοστὰ τὰ σπατάλησε στὴν καθημερινὴ ὁμιλία.

Συμπεραίνετε, λοιπόν, ἀπ' ἄλ' αὐτὰ ὅτι ἕνας εὐχάριστος κι' εὐφραδὴς ὁμιλητής, σπανίως εἶνε καὶ καλὸς συγγραφεὺς καὶ ἀντιθέτως.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς κι' ὁ Σωκράτης δὲν ἔγραψε, γιατὶ ἦταν εὐχάριστος συζητητής.

Ὁ Ἰσοκράτης, πάλι, ὁ διάσημος διδάσκαλος τῆς ρητορικῆς, οὐδέποτε ἐτόλμησε ὁ ἴδιος ν' ἀνέβη στὸ βῆμα καὶ νὰ μιλήση ἐκ τοῦ προχείρου.

Καὶ ὁ Διογένης ὁ Λαέρτης εἶπε ὅτι ἡ εὐγλωττία δὲν εἶνε πάντοτε ἀπόδειξις πνεύματος.